

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

323 - 95 / 24

Београд

БГП

Република Србија
ГРАД НИШ
ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН
ГРАДА НИША

Бр. 65-11/2024
19.08.2024. год.
НИШ

Заштитник грађана
Заštitnik građana

1 AUG 2024

дел.бр. 19344 датум 13.08.2024.

ИЗВЕШТАЈ О СЛУЧАЈУ НАКОН СПРОВЕДЕНОГ ИСПИТНОГ ПОСТУПКА СА МИШЉЕЊЕМ

Заштитник грађана је дана 21. 02. 2024. године дошао до сазнања да је особи са инвалидитетом, корисници колица, протеклог викенда, тачније у суботу, онемогућено да присуствује финалу Купа Радивоја Кораћа које се одигравало у нишкој дворани „Чаир“.

Узевши у обзир важност укључивања особа са инвалидитетом у све сфере друштвеног живота и омогућавање остваривања њихових права без сваког недозвољеног разликовања Заштитник грађана је, на основу члана 33. става 4. Закона о Заштитнику грађана дана 21. 02. 2024. године донео закључак о покретању испитног поступка оцене законитости и правилности рада Јавне установе Спортски центар „Чаир“ и Градске управе града Ниша и затражио достављање комплетне информације о конкретном догађају, као и о мерама које Спортски центар „Чаир“ и Град Ниш предузимају како би се омогућило присуство особа са различитим облицима инвалидитета, укључујући особе са инвалидитетом кориснике и кориснице колица, свим догађајима који се организују у нишкој дворани „Чаир“, укључујући информацију на који начин је регулисано присуство поменутих особа и њихових пратилаца спортским и другим догађајима у овој дворани, обезбеђивање места за ове особе и бесплатних улазница. Овај орган је затражио и обавештење о томе где су објављене поменуте информације, како би биле доступне припадницама и припадницима ове осетљиве друштвене групе.

Заштитник грађана је о свему наведеном дана 23. 02. 2024. године обавестио и Локалну омбудсманку града Ниша, Катарину Митровски, у духу дobre сарадње и у циљу предузимања мера из оквира надлежности Локалног омбудсмана града Ниша.

***

Установа за физичку културу Спортски центар „Чаир“ Ниш¹ је, на захтев Заштитника грађана, овом органу доставила следеће информације:

-Дворана „Чаир“ има све неопходне услове за присуство особа са инвалидитетом, што је документовано фотографијама рампи које постоје на улазима број 4 и 10.

-Спортски центар „Чаир“ није организатор КУП-а, већ само пружалац техничких услуга и то годинама уназад и никада до сада није било спичних примедби.

¹ Акт бр. 01-287/1 уд 29. 02. 2024. године, који је Заштитнику грађана достављен 05. 03. 2024. године

- Спортски центар „Чаир“ је обавештен од стране КСС-а, који је са Градом организатор поменуте спортске манифестације, да су утакмице полуфинала и финала, утакмице високог ризика.
- Спортски центар „Чаир“ није спречио ниједну особу са инвалидитетом да уђе у халу.
- Спортски центар „Чаир“ је Заштитнику грађана доставио фотографију младе особе у колицима која је присуствовала финалној утакмици.

Градоначелница града Ниша је у свом акту² достављеном Заштитнику грађана изразила искрено жаљење због тога што је особи са инвалидитетом онемогућено од стране редара и обезбеђења да присуствује финалној утакмици Купа „Радивој Кораћ“, што је био повод да Заштитник грађана покрене поступак оцене законитости и правилности рада Спортског центра „Чаир“ и Градске управе града Ниша, прецизније Градске управе за друштвене делатности. Градоначелница је, такође, Заштитника грађана обавестила о следећем:

- Куп „Радивој Кораћ“ је такмичење од националног значаја које организује и реализује Кошаркашки савез Србије (КСС).
- Град Ниш је овогодишњи град домаћин и суорганизатор националног купа по 19 пут.
- Спортски центар „Чаир“ пружа техничку подршку организацији ове спортске манифестације.
- Хала „Чаир“ испуњава све услове за присуство спортским приредбама особа са инвалидитетом.
- Финална утакмица је проглашена утакмицом високог безбедносног ризика.
- Према извештају и информацијама које је градоначелница прикупила и добила, особа са инвалидитетом у питању није имала улазницу. Особе са инвалидитетом које су имале улазницу су присуствовале утакмици што се може видети на слици где је особа са инвалидитетом са кошаркашима Црвене звезде.
- Организатор није предвидео да особе са инвалидитетом присуствују утакмици без улазнице или да су улазнице бесплатне. Бесплатних улазница није било.
- Организатор никада није објавио информацију о могућности уласка без улазнице или о бесплатним улазницама за финалну утакмицу за особе са инвалидитетом.
- Организатор је у обавези да за особе са инвалидитетом благовремено планира и обезбеди места имајући у виду њихову безбедност и несметано гледање утакмице што је и учињено према онима који су ушли са картама.
- Поједине особе са инвалидитетом су се јављале граду и КСС и за четвртфинале им је било обезбеђено, такође, место јер нису биле утакмице високог ризика.
- Особе са инвалидитетом које су присуствовале полуфиналним и финалним мечевима, уз купљену карту су биле присутне на личну одговорност иако су упозораване на неповољну безбедност за њих саме.

² Акт број: 567/2024-01 од 4. 03. 2024. године који је Заштитнику грађана достављен 08. 03. 2024. године

Градска управе за друштвене делатности града Ниша³ је Заштитнику грађана доставила следеће информације:

-Градска Управа за друштвене делатности, као део Градске управе ресорно надлежан за област спорта у Граду Нишу, је током организације купа Радивоја Кораћа у Нишу укључена у делу који је неопходан за пружање подршке од стране Града Ниша, као града домаћина главном организатору такмичења, Кошаркашком савезу Србије. Подршка Управе се огледа у усмеравању активности Спортског центра „Чаир”, чији је Град Ниш оснивач, у циљу обезбеђења и реализације техничких услова за организацију ове спортске манифестације.

-Спортски центар „Чаир” је ставио на располагање своје капацитете, а организатор-Кошаркашки савез Србије је спроводио све друге активности везане за организацију укључујући и све активности везане за улазнице, њихову продају, доступност истих а у складу са капацитетима безбедношћу и другим дефинисаним условима у спортској хали Чаир.

-Организатор је, у складу са правилима организације оваквих догађаја, поједине утакмице проглашавао утакмицама високог безбедносног ризика и у складу са тим предузимао неопходне мере везане за присуство гледалаца. Нигде није предвиђена могућност уласка на ове догађаје без улазнице, није било бесплатних улазница, нити је предвиђена могућност присуства без улазница.

-Особе са инвалидитетом су присуствовале појединим утакмицама које нису проглашене утакмицама високог ризика, са улазницом, при чему им је од стране надлежног особља хале омогућено присуство на утакмици са места у хали које је безбедно и прилагођено њиховим специфичним потребама.

-По сазнању запослених у одсеку за спорт све особе са инвалидитетом које су имале важећу улазницу су ушле на утакмицу Запослени у одсеку за спорт нису упознати са информацијом да је било каквих проблема нити примедби.

Локална омбудсманка града Ниша⁴ је Заштитника грађана, у духу добре сарадње, обавестила о мерама и радњама које је Локални омбудсман града Ниша предузео у складу са својим надлежностима, након што је од стране Заштитника грађана обавештен о овом случају и предузетим мерама:

-Имајући у виду специфичност проблема на који је Заштитник грађана указао, овај орган је у складу са својим овлашћењима покренуо поступак контроле Градске управе за друштвене делатности и Спортског центра „Чаир“ Ниш и затражио да се изјасне на наводе из притужбе поводом наведеног догађаја као и да Локалног омбудсмана града Ниша обавесте:

-које су мере предузете како би се омогућило присуство особама са различитим облицима инвалидитета, укључујући особе са инвалидитетом кориснике и кориснице инвалидских колица, свим догађајима који се организују у нишкој дворани „Чаир“;

-на који начин је регулисано присуство поменутих особа и њихових пратилаца спортским и другим догађајима у спортској хали „Чаир“ и да ли су за особе са различитим облицима инвалидитета обезбеђена места и бесплатне улазнице.

³ Акт бр. 547/2024-07 од 5. 03. 2024. године, који је Заштитнику грађана достављен 13. 03. 2024. године

⁴ Акт бр. 65-8/2024 од 16. 04. 2024. године, који је Заштитнику грађана достављен 17. 04. 2024. године

-Спортски центар „Чаир“ Ниш у свом изјашњењу од 15. 03. 2024. године, између осталог, наводи да су у спортској хали „Чаир“ Ниш обезбеђени сви неопходни услови за присуство особа са инвалидитетом; да ова установа није организатор купа Радивоја Кораћа, већ само пружалац техничких услуга овој и њој сличним спортским, културним и другим манифестацијама, као и да након уступања спортских објеката на коришћење нема никаквих ингеренција у погледу поделе карата, као ни у погледу контроле омогућавања или неомогућавања присуства манифестацијама, већ да је то у искључивој надлежности организатора; да Спортски центар „Чаир“ Ниш није спречавао особе са инвалидитетом са важећом картом да уђу у халу, као и да раније није било примедби тог типа.

-Вршилац дужности начелника Градске управе за друштвене делатности града Ниша, која је, између осталог, ресорно надлежна за област спорта, али и заштиту права особа са инвалидитетом и рад са удружењима особа са инвалидитетом, у свом изјашњењу од 21. 03. 2024. године наводи да је током организације купа Радивоја Кораћа у Нишу, управа била укључена у делу који је неопходан за пружање подршке Кошаркашком савезу Србије, као организатору догађаја, која се огледа у усмеравању активности Спортског центра „Чаир“ у циљу обезбеђења и реализације техничких услова за организацију ове спортске манифестације; да Спортски центар „Чаир“ Ниш испуњава услове из члана 145. став 3. Закона о спорту, односно да је приступачан/прилагођен особама са инвалидитетом, деци и старијим особама; да је Спортски центар „Чаир“ ставио на располагање своје капацитете а главни организатор - Кошаркашки савез Србије је спроводио све друге активности везане за организацију укључујући и све активности везане за карте, њихову продају и доступност истих у складу са капацитетима; да је свим особама са инвалидитетом са важећом картом омогућено присуство утакмици, као и да нису имали захтеве од стране удружења особа са инвалидитетом ни појединачно – особа са инвалидитетом за обезбеђивањем пропусница односно бесплатних карата.

Такође, наведена управа - Сектор за инвалидску заштиту и сарадњу са удружењима особа са инвалидитетом потврђује да се и овом сектору, поводом овогодишњег одржавања купа Радивоја Кораћа, поменута удружења, а ни појединачно особе са инвалидитетом нису обраћале захтевом за обезбеђивање места или бесплатних карата/пропусница, како пре почетка спортске манифестације, тако и током њеног трајања.

-Имајући у виду да су поводом наведеног догађаја на порталима представљена јавног информисања и друштвеним мрежама објављивање изјаве оца особе са инвалидитетом у питању, Локална омбудсманка града Ниша је, у циљу утврђивања релевантних чињеница везаних за овај догађај и како би се непосредно информисала у чему се по његовом мишљењу огледа пропуст у раду Градске управе за друштвене делатности и Спортског центра „Чаир“ Ниш везано за конкретан догађај на финалу купа Радивоја Кораћа, а и у жељи да сазна који су то проблеми са којима се суочавају особе са инвалидитетом и чланови њихових породица везано за доступност спортских, културних, образовних и осталих садржаја у граду и која су њихова очекивања и предлози у вези са већом укљученошћу особа са инвалидитетом у све сфере друштвеног живота, обавила непосредни разговор са именованим у службеним просторијама Канцеларије локалног омбудсмана града Ниша.

Том приликом, именовани је навео да је протеклих година особама са инвалидитетом био омогућен улаз на куп Радивоја Кораћа, са пропусницама/бесплатним картама које су добијали од Кошаркашког савеза Србије преко удружења особа са инвалидитетом или на основу списка који су достављала удружења особа са инвалидитетом на улазу у халу по којем је обезбеђење пуштало у халу особе са инвалидитетом без плаћених карата, да ове године то није био случај, али да се они сами нису обраћали удружењу како би добили те информације, као и да се тим поводом нису обраћали ни Градској управи за друштвене делатности ни Кошаркашком савезу Србије, јер су сматрали да ће као и протеклих година особама са инвалидитетом и њиховим пратиоцима бити омогућен улаз без купљене карте.

Именовани је истакао да сматра да, ако већ није постојала могућност уласка без плаћене улазнице на куп Радивоја Кораћа за наведену категорију лица, да су особе са инвалидитетом морале бити на погодан начин и благовремено обавештене о томе, како би купиле улазнице за жељену утакмицу и избегле разочарање и непријатности при уласку у халу.

Узимајући у обзир све напред наведено, чињенице, као и прописе који регулишу предметну област, Локална омбудсманка града Ниша дошла је до уверења да у конкретном случају поступањем Градске управе за друштвене делатности Града Ниша и Спортског центра „Чаир“ Ниш није дошло до конкретне повреде прописа и општих аката града Ниша, али, са друге стране, особе са инвалидитетом, као посебно осетљива група, суочавају се са многобројним проблемима у свакодневном животу, које се огледају у физичким и социјалним препрекама, као и да поред стандардних трошкава живота имају и одређене специфичне трошкове узроковане инвалидитетом, те ће, с тим у вези, Локална омбудсманка града Ниша упутити препоруку свим установама спорта и културе чији је оснивач град Ниш, да без одлагања спроведу све потребне мере и радње из своје надлежности, а у оквиру својих могућности и у складу са развојем инклузивних политика у области културе и спорта, којима би се у будуће, особама са инвалидитетом омогућила посета спортским, културним, образовним и другим манифестацијама које организују, и то под повлашћеним условима, а у циљу побољшања положаја особа са инвалидитетом и њихове веће укључености у све сфере друштвеног живота у граду, а о којима ће благовремено и на погодан начин све особе са инвалидитетом бити обавештене, у примереном облику и одговарајућој технологији.

***

Конвенција Уједињених нација о правима особа са инвалидитетом⁵ је најважнији међународни, правно обавезујући документ у области људских права особа са инвалидитетом чији циљ је „да се унапреди, заштити и осигура пуно и једнако уживање свих људских права и основних слобода свим особама са инвалидитетом и унапреди поштовање њиховог урођеног достојанства“. Једно од основних начела овог правно обавезујућег документа, који је Република Србија ратификовала 2009. године, је право приступачност. Према члану 9. Конвенције, приступачност представља предуслов за самосталан живот особа са инвалидитетом и њихово пуно и равноправно учешће у свим сферама живота. Република Србија се обавезала да ће предузети одговарајуће мере да особама са инвалидитетом, равноправно са другима, обезбеди приступ физичком окружењу, превозу као и другим погодностима и услугама које су отворене, односно које стоје на располагању јавности, како у урбаним тако и у руралним срединама. Те мере, које укључују идентификовање и уклањање препрека и баријера за приступ, односе се, између остalog и на зграде, путеве, превозна средства и друге погодности у затвореном и на отвореном простору.

Устав Републике Србије⁶, забрањује сваки облик дискриминације нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или друштвеног уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког и физичког инвалидитета.“

Закон о забрани дискриминације⁷ експлицитно наводи инвалидитет као један од основа по којима је неоправдано прављење разлике или неједнако поступање забрањено. Одредбама овог Закона је прописано да свако име право на једнак приступ објектима у јавној употреби (објекти у којима се налазе седишта органа јавне власти, објекти у области образовања,

⁵ „Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/09.

⁶ „Службени гласник РС“ број 98/06.

⁷ „Службени гласник РС“ број 22/2009 i 52/2021

здравства, социјалне заштите, културе, спорта, туризма, објекти који се користе за заштиту животне средине, за заштиту од елементарних непогода и сл.), као и јавним површинама (паркови, тргови, улице, пешачки прелази и друге јавне саобраћајнице и сл.) у складу са законом. Овим законом је, такође, прописано да дискриминација постоји ако се поступа противно начелу поштовања једнаких права и слобода особа са инвалидитетом у политичком, економском, културном и другом аспекту јавног, професионалног, приватног и породичног живота.

Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом⁸ забрањује дискриминацију по основу инвалидности у погледу услуга и приступа објектима у јавној употреби и јавним површинама и даје могућност да се повреда права по основу инвалидности заштити у судском поступку подношењем тужбе, као и да се може тражити забрана дискриминације, отклањање поступка којим се врши дискриминација као и накнада материјалне и нематеријалне штете због повреде.

Закон предвиђа да су власник објекта у јавној употреби, као и јавно предузеће надлежно за одржавање јавних површина дужни да обезбеде приступ објекту у јавној употреби, односно јавној површини свим особама са инвалидитетом, без обзира на степен и врсту њиховог инвалидитета као и да изврше адаптацију објекта у циљу задовољавања услова за испуњавање ове обавезе. Испуњење овог услова је неопходан за издавање употребне дозволе за објекте у јавној употреби. При томе закон под објектима у јавној употреби подразумева: објекте у области образовања, здравства, социјалне заштите, културе, спорта, туризма или објекте који се користе за заштиту животне средине, заштиту од елементарних непогода, док под јавним површинама сматра: паркове, зелене површине, тргове, улице, пешачке прелазе, друге јавне саобраћајнице и слично. Овим законом предвиђене су мере за стварање приступачног окружења којима је прописана обавеза јединице локалне самоуправе да предузме мере с циљем да се физичка средина, зграде, јавне површине и превоз учине приступачним особама са инвалидитетом, као и да подстиче оснивање служби подршке ради повећања нивоа самосталности особа са инвалидитетом у свакодневном животу и ради остваривања њихових права.

Закон о планирању и изградњи⁹ говори о несметаном кретању и приступу особама са инвалидитетом, деци и старијим особама. Овим законом је прописано да: "Зграде јавне и пословне намене, као и други објекти за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), морају се пројектовати, градити и одржавати тако да свим корисницима, а нарочито особама са инвалидитетом, деци и старијим особама, омогућавају несметан приступ, кретање и боравак, односно коришћење у складу са одговарајућим техничким прописима чији су саставни део стандарди који дефинишу обавезне техничке мере и услове пројектовања, планирања и изградње, којима се осигурува несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама".

Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурува несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама¹⁰ конкретизује и ближе одређује минималне техничке стандарде приступачности који дефинишу обавезне техничке мере и услове за планирање, пројектовање и изградњу објеката. Чланови 1. и 2. дају дефиниције приступачности и објекте на које се односи. Члан 1. прописује да се приступачност односи на планирање нових објеката и

⁸ „Службени гласник РС“ број 33/2006 и 13/2016

⁹ „Службени гласник РС“ број 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023)

¹⁰ „Службени гласник РС“ број 22/2015

простора, пројектовање, изградњу и доградњу нових објеката. Такође, односи се и на реконструкцију и адаптацију постојећих објеката, када је то могуће у техничком смислу. Приступачност се односи на зграде јавне и пословне намене, објекте за јавну употребу, као и на стамбене и стамбено – пословне зграде са десет и више станова. Објекти за јавно коришћење су: "банке, болнице, домови здравља, домови за stare, објекти културе, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, пословни објекти, поште, рехабилитациони центри, саобраћајни терминали, спортски и рекреативни објекти, угоститељски објекти, хотели, хостели, школе и други објекти".

***

У својим редовним годишњим извештајима *Заштитник грађана указује да приступачност, као један од основних предуслова за пуно и равноправно учешће особа са инвалидитетом у свим областима друштвеног живота, и даље није довољно развијена.* Упркос солидном законодавном и стратешком оквиру, као и бројним иницијативама јавног и цивилног сектора, особе са инвалидитетом се у обављању свакодневних активности суочавају са препекама приликом кретања, коришћења превоза, као и остваривања права на информисање и комуникацију. Неретко се дешава да су неприступачне установе и институције којима грађани треба да приступе како би остварили своја елементарна права. Пројектовање објеката и услуга, водећи рачуна о стандардима приступачности, чини те објекте и услуге безбеднијим и удобнијим за коришћење, не само за особе са инвалидитетом него и за све грађане ове државе. *Приступачност окружења, услуга и информисања представља предуслов за остваривање друштвених контаката, независност и укључивање особа са инвалидитетом у свакодневни живот. Постојање различитих врста баријера у окружењу ускраћује уживање права веома великом броју корисника јавног простора као што су особе са инвалидитетом, деца, старији, родитељи са децом, труднице и друге особе.*

Како би утицао на подизање свести о важности приступачности, Заштитник грађана је, у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије и Сталном конференцијом градова и општина, 2016. године установио награду за допринос развоју свих облика приступачности јединицама локалне самоуправе. Награда за приступачност је настала као израз потребе да се у настојањима да се постигне инклузивније друштво у Србији укаже на искораке појединача или институција у стварању примера добре праксе који доприносе унапређењу квалитета живота свих особа. Српска награда за допринос развоју приступачности је осмишљена по угледу на Европску награду за приступачност и додељује се континуирано већ осам година заредом.

Град Ниш је 2017. године добио поменуту награду за стратешко промишљање и проактивност у развоју приступачности, за иницијативу: Савет за рад са особама са инвалидитетом градоначелника града Ниша. Наиме, у Нишу је успостављен механизам за сагледавање потреба и постављање приоритета у вези са унапређивањем положаја особа са инвалидитетом, у виду Савета за рад са особама са инвалидитетом, који је образован у августу 2016. године, решењем градоначелника града Ниша. Савет су чинили представници и представнице удружења и организација са физичким, менталним и сензорним инвалидитетом. Савет је разматрао питања остваривања и заштите права особа са инвалидитетом, њиховог друштвеног и економског положаја у граду, пратио примену закона и локалних прописа и предлагао мере за побољшање услова живота ове друштвене групе. Такође, Акционим планом одрживог развоја града Ниша за период 2015-2020. године била је предвиђена реализација пројекта првог степена приоритета „Унапређење приступачности града Ниша“, који је био усмерен на решавање проблема који настају услед заосталих архитектонских баријера у граду, реконструкцију постављених елемената приступачности, који нису по стандардима и заустављање непланске изградње.

***

Заштитник грађана је у испитном поступку утврдио да су контролисани органи, Установа за физичку културу Спортски центар „Чаир“ и Градска управа града Ниша, поступали у складу са релевантним прописима и предузимали све мере и радње из своје надлежности, односно да нису поступали незаконито нити посебно некоректно према младој особи са инвалидитетом, корисници колица. Локална омбудсманка града Ниша дошла је до уверења да у конкретном случају поступањем Градске управе за друштвене делатности Града Ниша и Спортског центра „Чаир“ Ниш није дошло до конкретне повреде прописа и општих аката града Ниша.

Заштитник грађана и Локална омбудсманка града Ниша деле став да се особе са различитим облицима инвалидитета, као осетљива друштвена група, суочавају са бројним архитектонским и другим препрекама у свакодневном животу, приликом кретања, остваривања права на информисање, комуникацију, приликом приступа различитим услугама, укључујући и услуге у области спорта и културе.

Стога Заштитник грађана и Локална омбудсманка града Ниша желе, на овај начин, да позову органе локалне самоуправе града Ниша, као и установе из области спорта и културе, чији је оснивач град Ниш да наставе са планским, осмишљеним, континуираним деловањем и предузму све мере из оквира своје надлежности које ће омогућити изградњу окружења приступачног за све, у коме ће особе са различитим облицима инвалидитета и све друге особе уживати, односно остваривати, равноправно са другима, сва људска права и основне слободе, као и већу укљученост особа са инвалидитетом у области спорта и културе.

Имајући у виду наведено, полазећи од потребе да се, у складу са општеприхваћеним стандардима и правилима међународног права, свим особама обезбеди пуно остваривање људских права и слобода, на основу прописаних овлашћења, Заштитник грађана и Локални омбудсман града Ниша упућују органима локалне самоуправе града Ниша и установама из области спорта и културе чији је основач град Ниш следеће заједничко

МИШЉЕЊЕ СА ПРЕПОРУКАМА

Установе из области спорта и културе чији је оснивач град Ниш би унапредиле положај особа са инвалидитетом уколико би без одлагања, уз подршку града Ниша, спровеле све мере и радње из оквира своје надлежности, у складу са својим могућностима, како би своје услуге и садржаје учиниле приступачним особама са инвалидитетом, укључујући омогућавање, под повлашћеним условима, особама са инвалидитетом посету спортским, односно културним, образовним и другим манифестацијама које организују, а о којима ће благовремено и на погодан начин све особе са инвалидитетом бити обавештене, у примереном облику и одговарајућој технологији.

ПРЕПОРУКЕ

I

Потребно је да установе из области спорта и културе чији је оснивач град Ниш предузму, уз подршку града Ниша, без одлагања, додатне мере и радње, у складу са својим могућностима, како би своје услуге и садржаје учиниле приступачним особама са различитим облицима инвалидитета.

II

Потребно је да оне установе из области спорта и културе чији је оснивач град Ниш, које то до сада нису учиниле, омогуће, под повлашћеним условима, особама са различитим облицима инвалидитета посету спортским, културним, образовним и другим манифестацијама које организују.

III

Потребно је да установе из области спорта и културе чији је оснивач град Ниш, које то до сада нису учиниле, на своју интернет странице, у примереном облику и одговарајућој технологији, благовремено објаве информацију о спортским, културним, односно образовним и другим манифестацијама које организују, као и процедуру на који начин и под којим условима грађани и грађанке из осетљивих друштвених група, укључујући особе са инвалидитетом, могу остварити право на бесплатне улазнице, а тиме и на приступ садржајима ових установа.

***

- Узевши у обзир све наведено, напомињемо да је овлашћење и обавеза Заштитника грађана да када оконча испитни поступак, сачини писани извештај о случају у коме утврђује да ли је у актима, радњама или нечињењу органа управе било незаконитости и неправилности којима је повређено људско или мањинско право и слобода грађана. Поред права на покретање и вођење поступка, Заштитник грађана има право да пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно, у циљу унапређења рада органа управе и унапређења заштите људских права и слобода (члан 27. став 2. Закона о Заштитнику грађана). Ово мишљење дато је на основу тог овлашћења и дужности.

Доставити:

- органу, Градској управи града Ниша
- градоначелници Драгани Сотировској, путем имејла: Gradonacelnica.Nisa@ni.rs и
- начелнику Градске управе града Ниша, званичним путем на адресу: 7. јула бр. 2, 18 105 Ниш
- органу, Јавној установи Спортском центру „Чаир“, путем имејла: office@sccair.rs званичним путем на адресу: 9. бригаде; 18 000 Ниш
- органу: Народном музеју Ниши, званичним путем на адресу: ул. Генерала Милојка Лешјанина 14, 18 105 Ниши; путем имејла: narodnimitizejnis.rs
- органу: Народној библиотеци Стеван Сремац – Ниши, званичним путем на адресу: ул. Боривоја Гојковића бр. 9, 18 000 Ниши; путем имејла: biblioteka@nbss.rs
- органу: Народном позоришту у Нишу, званичним путем на адресу: Синђелићев трг бб, 18 000 Ниши; путем имејла: pnpis@narodnopozoriste.rs; direktor@narodnopozoristenis.rs
- органу: Позоришту лутака Ниши, званичним путем на адресу: ул. Булевар др Зорана Ђинђића 7, 18 000 Ниши; путем имејла: pozlutaka@medianis.net

- органу: Симфонијском оркестру Ниш, званичним путем на адресу: ул. Генерала Милојка Лешјанина 16, 18 000 Ниш; путем имејла: orkestarnis@gmail.com
- органу: Галерији савремене ликовне уметности Ниш, званичним путем на адресу: ул. Кеј кола српских сестара 1/П, 18 000 Ниш; путем имејла: gslunis@gmail.com; info@gslunis.rs
- органу: Нишком културном центру, званичним путем на адресу: ул. Станаја Бунешевца бб, 18 000 Ниш; путем имејла: info@nkc.nis
- у списе предмета